13. DERS

İŞVERENİN İSG ORGANİZASYONLARINI YAPMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ ZORUNLUDUR.

BUNLAR; iş sağlığı ve güvenliği kurulu, iş yeri sağlık ve güvenlik birimleri ve ortak sağlık ve güvenlik birimleri, iş yeri hekimi, iş güvenliği uzmanlarını ifade eder.

Daha önce de değinildiği gibi elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı iş yerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular. İş Kanunu'nda ise devamlı 50 veya daha fazla işçi çalıştırması aranıyordu. Bundan kasıt, işçi sayısının hiçbir dönemde 50'nin altına inmemesidir. Aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir. Ayrıca bu işverenler, işverenin İSG organizasyonlarını yapma yükümlülüğü sebebiyle iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin uygulanmasında iş birliği yaparlar. Kurul; işveren veya işveren vekili, iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi, insan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi, bulunması hâlinde sivil savunma uzmanı, bulunması hâlinde formen, ustabaşı veya usta, çalışan temsilcisi, iş yerinde birden çok çalışan temsilcisi olması hâlinde baş temsilciden oluşur.

Kurulun başkanı, işveren veya işveren vekili; kurulun sekreteri ise iş güvenliği uzmanıdır. İş güvenliği uzmanının tam zamanlı çalışma zorunluluğu olmayan iş yerlerinde ise kurul sekretaryası; insan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi tarafından yürütülür. Kurullar ayda en az bir kere toplanır. Ancak kurul, iş yerinin tehlike sınıfını dikkate alarak tehlikeli iş yerlerinde bu sürenin iki ay; az tehlikeli iş yerlerinde ise üç ay olarak belirlenmesine karar verebilir. Ölümlü, uzuv kayıplı veya ağır iş kazası hâlleri veya özel bir tedbiri gerektiren önemli hâllerde, kurul üyelerinden herhangi biri olağanüstü toplantı talebinde bulunabilir. Bu konudaki tekliflerin kurul başkanına veya sekreterine yapılması gerekir. Toplantı zamanı, konunun ivedilik ve önemine göre tespit olunur. Kurul toplantılarının günlük çalışma saatleri içinde yapılması asıldır. Kurulun toplantılarında geçecek süreler, günlük çalışma süresinden sayılır. Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile işveren veya işveren vekili başkanlığında toplanır ve katılanların salt

çoğunluğu ile karar alır. Çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşitliği hâlinde başkanın oyu kararı belirler.

İSG ile OSGB (Ortak Sağlık Güvenlik Birimi)

Bu birimin oluşması için 4857 sayılı İş Kanunu'nun 81. maddesinde yer alan devamlı olarak en az elli işçi çalıştırılması şartına İSGK'da yer verilmemiştir. Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren, çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesi için, Bakanlıkça sağlanan destekten kamu kurum ve kuruluşları hariç, ondan az çalışanı bulunanlardan, çok tehlikeli ve tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri faydalanabilir. Ancak Bakanlar Kurulu, ondan az çalışanı bulunanlardan az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerinin de faydalanmasına karar verebilir.

Giderler, iş kazası ve meslek hastalığı bakımından kısa vadeli sigorta kolları için toplanan primlerden kaynak aktarılmak suretiyle Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finanse edilir. İş yeri sağlık ve güvenlik birimi, en az bir iş yeri hekimi ile iş yerinin tehlike sınıfına uygun belgeye sahip en az bir iş güvenliği uzmanının görevlendirilmesi ile oluşturulur. Bu birimde işveren, diğer sağlık personeli de görevlendirebilir. Ortak sağlık ve güvenlik birimi kurulabilmesi, hizmet sunabilmesi için, tam süreli iş sözleşmesiyle çalışan en az bir iş yeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli istihdamı zorunludur. Ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde tam süreli görevlendirilenler, başka bir ortak sağlık ve güvenlik biriminde veya iş yerinde aynı unvanla veya Bakanlıkça yetkilendirilen eğitim kurumlarında eğitici unvanıyla görev alamaz. İş yeri sağlık ve güvenlik birimi ve ortak sağlık ve güvenlik birimleri, iş yerlerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmasına katkıda bulunulması amacıyla;

•İş yerinde sağlık ve güvenlik risklerine karşı yürütülecek her türlü koruyucu, önleyici ve düzeltici faaliyeti kapsayacak şekilde, çalışma ortamı gözetimi konusunda işverene rehberlik yapılmasından ve öneriler hazırlayarak onayına sunulmasından,

- Çalışanların sağlığını korumak ve geliştirmek amacı ile yapılacak sağlık gözetiminin uygulanmasından,
- •Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ve bilgilendirilmeleri konusunda planlama yapılarak işverenin onayına sunulmasından,
- •İş yerinde kaza, yangın, doğal afet ve bunun gibi acil müdahale gerektiren durumların belirlenmesi, acil durum planının hazırlanması, ilkyardım ve acil müdahale bakımından yapılması gereken uygulamaların organizasyonu ile ilgili diğer birim, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılmasından,
- •Yıllık çalışma planı, yıllık değerlendirme raporu, çalışma ortamının gözetimi, çalışanların sağlık gözetimi, iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin bilgilerin ve çalışma sonuçlarının kayıt altına alınmasından,
- •Çalışanların yürüttüğü işler, iş yerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları ve maruziyet(etkisine uğrama) bilgileri ile işe giriş ve periyodik sağlık muayenesi sonuçları, iş kazaları ile meslek hastalıkları kayıtlarının, iş yerindeki kişisel sağlık dosyalarında gizlilik ilkesine uyularak saklanmasından, İş yeri hekimi ve diğer sağlık personelinin görev, yetki, sorumluluk ve eğitimleri ile ilgili yönetmelik ile İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik kapsamında hizmet verdikleri alanlarda belirtilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğinin izlenmesinden, sorumludurlar. İş yeri sağlık ve güvenlik birimi ve ortak sağlık ve güvenlik birimleri personeli kendi aralarında, işverenle ve ayrıca iş sağlığı ve güvenliği kuruluyla iş birliği içinde çalışır.

TEŞEKKÜRLER